

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 20ής Ιουλίου 2004*

Στην υπόθεση T-311/02,

Vitaly Lissotschenko, κάτοικος Dortmund (Γερμανία),

Joachim Hentze, κάτοικος Werl (Γερμανία),

εκπροσωπούμενοι από τον δικηγόρο B. Hein,

προσφεύγοντες,

κατά

Γραφείου Εναρμόνισης στο Πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τους J. Weberndörfer και G. Schneider,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 31ης Ιουλίου 2002 (υπόθεση R 363/2000-2), περί της καταχωρίσεως του λεκτικού σήματος LIMΟ ως κοινοτικού σήματος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Β. Vesterdorf, πρόεδρο, Ρ. Mengozzi και Μ. Ε. Martins Ribeiro, δικαστές,

γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Οκτωβρίου 2002,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Φεβρουαρίου 2003,

έχοντας υπόψη τα μέτρα οργανώσεως της δίκης που αποφασίστηκαν στις 10 Μαρτίου 2004 και την απάντηση που κατέθεσε το ΓΕΕΑ στις 31 Μαρτίου 2004,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Απριλίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Οι Lissotchenko και Hentze (στο εξής: προσφεύγοντες) κατέθεσαν στις 26 Αυγούστου 1999 αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο LIMΟ.
- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στις κλάσεις 9, 10, και 11 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών εν όψει καταχώρισεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αυτός αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για κάθε μία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:
  - κλάση 9: «Λείζερ για μη ιατρικές χρήσεις, ειδικότερα διοδικό λέιζερ, λέιζερ για την τεχνολογία μετρήσεων, λέιζερ για επεξεργασία υλικών, λέιζερ για την τεχνολογία της τυπογραφίας, λέιζερ για δοκιμή υλικών ή για ποιοτικό έλεγχο, λέιζερ για την επεξεργασία ή τη μετάδοση δεδομένων· οπτικές και/ή

ηλεκτρονικές συσκευές και όργανα, ειδικότερα συστήματα απεικονίσεως, μικροοπτικά συστήματα, ηλεκτρονικά συστήματα ελέγχου, οπτικά συστήματα με ενσωματωμένα ηλεκτρονικά στοιχεία και/η πηγές φωτός· αντικειμενικοί φακοί· οπτικοί φακοί, πρόσθετοι φακοί, πρίσματα, φακοί διορθώσεως της οράσεως συσκευές διαθλάσεως (μικροσκοπία)·

— κλάση 10: «Λέιζερ για ιατρική χρήση»·

— κλάση 11: «Συσκευές και συστήματα φωτισμού, δίοδοι που μεταδίδουν με φως (φωτεινές ενδείξεις)».

- 4 Με απόφαση της 14ης Μαρτίου 2000, ο εξεταστής απέρριψε την αίτηση καταχώρισεως, δυνάμει του άρθρου 38 του κανονισμού 40/94, με το αιτιολογικό ότι το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση ήταν περιγραφικό των οικείων προϊόντων και στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94.
- 5 Στις 4 Απριλίου 2000 οι προσφεύγοντες άσκησαν ενώπιον του ΓΕΕΑ προσφυγή, δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του εξεταστή.
- 6 Με απόφαση της 31ης Ιουλίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ έκανε κατ' αρχάς δεκτό λόγο αρυόμενο από την παραβίαση του δικαιώματος των προσφευγουσών να τύχουν ακροάσεως και ακύρωσε συνακόλουθα την απόφαση του εξεταστή, διατάσσοντας την επιστροφή στους προσφεύγοντες του τέλους προσφυγής. Ακολούθως, απέρριψε την αίτηση καταχώρισεως σήματος για τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94, με το αιτιολογικό ότι το αιτούμενο σήμα στερούνταν διακριτικού χαρακτήρα και αποτελούνταν αποκλειστικά από περιγραφικά στοιχεία του είδους και/ή του προορισμού των εν λόγω προϊόντων. Τέλος, μεταρρυθμίζοντας την απόφαση του εξεταστή, το τμήμα προσφυγών ενέκρινε τη δημοσίευση της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος LIMΟ για τα περιλαμβανόμενα στην κλάση 11 προϊόντα.

- 7 Όσον αφορά, ειδικότερα, την απόρριψη καταχώρισεως του αιτηθέντος σήματος για τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε κατ' αρχάς ότι, στον ηλεκτρονικό τομέα, η ακολουθία των γραμμάτων «LIMOS» χρησιμοποιείται ως συντομογραφία του «Laser Intensity Modulation System» (σύστημα διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ). Συναφώς, το τμήμα προσφυγών στηρίχτηκε στο τιτλοφορούμενο «Abkürzungen in der Elektronik» (Συντομογραφίες στον ηλεκτρονικό τομέα) σύγγραμμα του Schönborn (Βερολίνο 1993), στο οποίο αναφέρθηκε ήδη ο εξεταστής, καθώς και στο αποτέλεσμα των πραγματοποιηθέντων στο διαδίκτυο ερευνών, αναφερόμενο, επί παραδείγματι, σε δύο ιστοσελίδες αφηρώσες αντιγραφείς των επιχειρήσεων Toshiba και Minolta.
- 8 Ακολούθως, το τμήμα προσφυγών υπογράμμισε ότι τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως συστατικά στοιχεία ενός συστήματος διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ, οπότε το σημείο LIMOS ήταν περιγραφικό του είδους και/ή του προσορισμού των εν λόγω προϊόντων, τα οποία απευθύνονται, κατ' αυτό, σε εξειδικευμένο καταναλωτή ή σε επαγγελματία πελάτη γνwrίζοντα απολύτως το σήμα αυτό στον τομέα των λέιζερ.
- 9 Το τμήμα προσφυγών προσέθεσε ότι η απάλειψη του γράμματος «s» από το τέλος του σημείου LIMOS δεν το καθιστούσε λιγότερο περιγραφικό των επιδικών προϊόντων, υπό την ιδιότητά του ως σήματος, εφόσον «LIMO» είναι εύγλωττη σύντμηση του μεγαλύτερου τμήματος του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System», ήτοι του «Laser Intensity Modulation» (διαμόρφωση της εντάσεως του λέιζερ). Συναφώς, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο εξειδικευμένος καταναλωτής ήταν σε θέση να συνδέσει άμεσα και μονοσήμαντα τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα με το σημείο LIMO, αντιλαμβανόμενος ότι πρόκειται για τη σύντμηση του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation».
- 10 Τέλος, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι το αιτηθέν σήμα στερούνταν επίσης διακριτικού χαρακτήρα έναντι των περιλαμβανομένων στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντων. Κατ' αυτό, ο οικείος καταναλωτής, ο οποίος είναι επαγγελματίας πελάτης, δεν πρόκειται να διακρίνει στο σημείο LIMO καμία ένδειξη της εμπορικής προελεύσεως των προϊόντων αυτών αλλ' αντιθέτως τη σύντμηση του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation».

Αιτήματα των διαδίκων

11 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση στο μέτρο που απορρίπτει την καταχώριση του αιτηθέντος σήματος για τα υπαγόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα·
- να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

12 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

13 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το τμήμα προσφυγών απέρριψε εσφαλμένα την αίτηση καταχώρισεως του σήματος LIMO, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του κανονισμού 40/94, για τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα. Προς στήριξη της προσφυγής τους, επικαλούνται κατ' ουσίαν δύο λόγους αρυομένους αντιστοίχως από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, καθώς και του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού.

Επί του αρυομένου από παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 λόγου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 14 Οι προσφεύγοντες αμφισβητούν ότι το αιτηθέν σήμα μπορεί να θεωρηθεί ως περιγραφικό του είδους ή του προορισμού των επιδίκων προϊόντων.
- 15 Πρώτον, παρατηρούν ότι τα σημεία LIMO και LIMOS δεν είναι γνωστά από το ενδιαφερόμενο κοινό ως συντμήσεις των εκφράσεων «Laser Intensity Modulation» ή «Laser Intensity Modulation System». Επομένως, βεβαιώνουν ότι δεν υφίσταται επιτακτική ανάγκη διαθέσεως προς χρήση των εν λόγω σημείων.
- 16 Συναφώς, οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν ότι η «Internationale Enzyklopädie der Abkürzungen und Akronyme in Wissenschaft und Technik» (Διεθνής εγκυκλοπαίδεια συντομογραφιών και ακρονυμίων στον τομέα των επιστημών και της τεχνικής), τροποποιηθείσα από τον Peschke (Μόναχο 1998), δεν περιλαμβάνει ως συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System» το «LIMOS».
- 17 Εξάλλου, παρατηρούν ότι το σημείο LIMOS χρησιμοποιείται εν γένει στο διαδίκτυο ως συντομογραφία της λέξεως «λιμουζίνες» στον τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων και μόνο sporadikώς με την έννοια του «Laser Intensity Modulation System» σε σχέση με αντιγραφείς και συστήματα αναπαραγωγής. Συγκεκριμένα, κατά τους προσφεύγοντες, το γεγονός ότι οι πραγματοποιηθείσες εκ μέρους του ΓΕΕΑ έρευνες στο διαδίκτυο απέδωσαν μόνο τρεις παραπομπές εμπεριέχουσες τη συντομογραφία «LIMOS» υπό την έννοια του «Laser Intensity Modulation System» αποδεικνύει ότι η ακολουθία γραμμάτων «LIMOS» δεν είναι εν γένει γνωστή ούτε χρησιμοποιούμενη από τους ενδιαφερόμενους ειδικευμένους κύκλους συντομογραφία.

18 Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας τους, οι προσφεύγοντες παραπέμπουν σε απόφαση του τρίτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 31ης Οκτωβρίου 2000 επί της υποθέσεως R 294/2000-3, σχετικά με την καταχώριση ως κοινοτικού σήματος του σημείου DS για προϊόντα και υπηρεσίες αφορώντα τον τομέα των ηλεκτρονικών φωτογραφικών συσκευών και της εμφανίσεως των φωτογραφιών. Η ανωτέρω απόφαση είναι ενδεικτική, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως ενός σημείου για τους σκοπούς της καταχωρίσεώς του, της σχετικότητας, από αξιολογικής απόψεως, των περιλαμβανομένων σε λεξικά ορισμών, ιδίως οσάκις το αποτέλεσμα της βασιζόμενης στα λεξικά αυτά αναλύσεως δεν θεμελιώνεται σε άλλες πληροφορίες ή αποδείξεις. Οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν ότι, στα πλαίσια της υποθέσεως εκείνης, η απόφαση του εξεταστή να απορρίψει την καταχώριση του σήματος DS δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', του κανονισμού 40/94, θεμελιωνόταν σε κατάλογο συντομογραφιών από τον οποίο προέκυπτε ότι «DS» ήταν η συντομογραφία των όρων «Digital Signal» και ότι το τμήμα προσφυγών είχε ακυρώσει την απόφαση εκείνη υπογραμμίζοντας ότι ήταν αδύνατη, αποκλειστικά και μόνο επί τη βάσει αυτή, να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το ενδιαφερόμενο κοινό θα συνέχεε τη συντομογραφία «DS» με την έκφραση «Digital Signal» και θα την συνέδεε ως εκ τούτου με περιγραφική ένδειξη. Κατά τους προσφεύγοντες, ανάλογες επιφυλάξεις προσφέρονται στην παρούσα υπόθεση δεδομένου ότι η συντομογραφία «LIMOS» υπό την έννοια του «Laser Intensity Modulation System» απαντά μόνο σε ένα σύγγραμμα και σε δύο ιστοσελίδες του διαδικτύου.

19 Όσον αφορά το σημείο LIMO, οι προσφεύγοντες παρατηρούν ότι η χρήση του ως συντομογραφία του «Laser Intensity Modulation» δεν αποδεικνύεται από τα έγγραφα και τις ιστοσελίδες του διαδικτύου που προσκόμισε το ΓΕΕΑ προς στήριξη των εκτιμήσεών του, έγγραφα στα οποία απαντά αποκλειστικώς το σημείο LIMOS. Η συντομογραφία «LIMO» για ένα σύστημα διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ δεν υφίσταται επί του παρόντος και δεν μπορεί επομένως να εξαρτάται από επιτακτική ανάγκη διαθέσεώς του προς χρήση.

20 Συναφώς, οι προσφεύγοντες διευκρινίζουν ότι το σημείο LIMO χρησιμοποιείται στο διαδίκτυο ως συντομογραφία των λέξεων «λιμουζίνα» ή «αεριούχος λεμονάδα» ή ακόμα της ληφθείσας από τις οικονομικές επιστήμες εκφράσεως «least input for the most output». Επομένως, κατά τους προσφεύγοντες, δεδομένου ότι η συντομογραφία «LIMO» έχει αμφιλεγόμενη έννοια, το ενδιαφερόμενο κοινό, αποτελούμενο από ειδικούς, ερχόμενο αντιμέτωπο προς την ανωτέρω συντομογραφία, ουδαμώς τη συνδέει με τα διαλαμβανόμενα στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος και εμπίπτοντα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα.

- 21 Οι προσφεύγοντες παραθέτουν επίσης απόφαση του Deutsches Bundespatentgericht (Γερμανικού ομοσπονδιακού δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), εκδοθείσα στις 2 Ιουνίου 1998 και αφορώσα αίτηση καταχώρισης του λεκτικού σήματος CT ως εθνικού σήματος, απόφαση με την οποία είχε αποκλειστεί ότι συνέτρεχε επιτακτική ανάγκη διαθέσεως προς χρήση του εν λόγω σημείου με το αιτιολογικό ότι «η συντομογραφία “CT” εμπεριείχε πλειάδα σημασιών δυναμένων να είναι περιγραφικές των οικείων προϊόντων και υπηρεσιών».
- 22 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες βεβαιώνουν ότι, ακόμη και αν τα σημεία LIMOS και LIMO έπρεπε να θεωρηθούν ως συντομογραφίες των «Laser Intensity Modulation System» και «Laser Intensity Modulation» αντιστοίχως, δεν είναι περιγραφικά των αποτελούντων την αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος προϊόντων, δοθέντος ότι τα εν λόγω προϊόντα δεν είναι ούτε συστήματα διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ ούτε, σε αντίθεση προς το «Laser Intensity Modulation», διαδικασίες ή μέθοδοι αλλ’ απλώς ατομικά προϊόντα, ο συνδυασμός των οποίων δεν είναι συστατικός ούτε του ενός των εν λόγω συστημάτων.
- 23 Το ΓΕΕΑ υπερασπίζεται το βάσιμο των εκτιμήσεων που διατύπωσε το τμήμα προσφυγών όσον αφορά τον περιγραφικό χαρακτήρα του αιτηθέντος σήματος.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 24 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ’, του κανονισμού 40/94, δεν γίνονται δεκτά για καταχώριση «τα σήματα που αποτελούνται αποκλειστικά από σημεία ή ενδείξεις δυνάμενα να χρησιμεύσουν στις συναλλαγές για τη δήλωση του είδους, της ποιότητας, της ποσότητας, του προορισμού, της αξίας, της γεωγραφικής προελεύσεως ή του χρόνου παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλων χαρακτηριστικών αυτών».

- 25 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 εμποδίζει να επιφυλάσσονται υπέρ μιας μόνον επιχειρήσεως τα σημεία ή οι ενδείξεις που αφορά το άρθρο αυτό λόγω της καταχωρίσεώς τους ως σημάτων. Έτσι, η διάταξη αυτή επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος, ο οποίος επιβάλλει να μπορούν τα σημεία ή οι ενδείξεις αυτές να χρησιμοποιούνται ελεύθερα από όλους [απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Οκτωβρίου 2003, C-191/01 P, ΓΕΕΑ κατά Wrigley, Συλλογή 2003, σ. II-5071, σκέψη 31, και αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-356/00, DaimlerChrysler κατά ΓΕΕΑ (CARCARD), Συλλογή 2002, σ. II-1963, σκέψη 24, και της 27ης Νοεμβρίου 2003, T-348/02, Quick κατά ΓΕΕΑ (Quick), Συλλογή 2003, σ. I-12447, σκέψη 27].
- 26 Από τη σκοπιά αυτή, τα μνημονευόμενα στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού σημεία και ενδείξεις είναι εκείνα τα οποία δύνανται να χρησιμοποιηθούν, στο πλαίσιο της συνήθους χρήσεως από το ενδιαφερόμενο κοινό, για να υποδηλώσουν, είτε άμεσα είτε με μνεία ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού τους, προϊόν ή υπηρεσία για το οποίο προϊόν ή για την οποία υπηρεσία ζητήθηκε η καταχώριση [απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-383/99 P, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2001, σ. I-6251, σκέψη 39, και προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου CARCARD, σκέψη 25, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Οκτωβρίου 2002, T-360/00, Dart Industries κατά ΓΕΕΑ (UltraPlus), Συλλογή 2002, σ. II-3867, σκέψη 22].
- 27 Επομένως, η εκτίμηση του περιγραφικού χαρακτήρα ενός σημείου μπορεί να χωρίσει μόνον, αφενός, αναφορικός προς τα ως άνω προϊόντα και υπηρεσίες και, αφετέρου, αναφορικός προς τον τρόπο με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό το αντιλαμβάνεται (προαναφερθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 25, και προαναφερθείσα απόφαση UltraPlus, σκέψη 22).
- 28 Εν προκειμένω, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται από εξειδικευμένους καταναλωτές (σκέψη 17 της προσβαλλόμενης αποφάσεως). Δεδομένου ότι τα επίδικα προϊόντα προορίζονται για επαγγελματίες και όχι για τον μέσο καταναλωτή, πρέπει να γίνει αποδεκτή η ανάλυση αυτή του τμήματος προσφυγών. Εξάλλου, δεν αμφισβητήθηκε από τους προσφεύγοντες. Άρα, το ενδιαφερόμενο κοινό υποτίθεται ότι είναι εξειδικευμένο, καλά πληροφορημένο, προσεκτικό και ενημερωμένο [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-34/00, Eurocool Logistik κατά ΓΕΕΑ (EUROCOOL), Συλλογή 2002, σ. II-683, σκέψη 47].

- 29 Προκαταρκτικώς, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι δεν υφίσταται επιτακτική ανάγκη διαθέσεως προς χρήση των σημείων LIMOS και LIMO, δοθέντος ότι δεν χρησιμοποιούνται συνήθως στην εξειδικευμένη γλώσσα για την περιγραφή των οικείων προϊόντων, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί ότι, στη σκέψη 35 της αποφάσεώς του της 4ης Μαΐου 1999, C-108/97 και C-109/97, Windsurfing Chiemsee (Συλλογή 1999, σ. I-2779), το Δικαστήριο έκρινε ότι η εφαρμογή του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1), η διατύπωση του οποίου είναι πανομοιότυπη με εκείνη του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν εξαρτάται από την ύπαρξη συγκεκριμένης, ενεστώσας και σοβαρής ανάγκης θέσεως προς χρήση στη διάθεση όλων.>
- 30 Επομένως, επιβάλλεται, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, αποκλειστικώς η εξέταση, βάσει της ασκούσας επιρροή εν προκειμένω σημασίας του επίδικου λεκτικού σημείου, του αν υφίσταται για το κοινό στο οποίο στοχεύει το σημείο αυτό αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη σχέση μεταξύ του σημείου και των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα ζητείται η καταχώριση [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-106/00, Streamserve κατά ΓΕΕΑ (STREAMSERVE), Συλλογή 2002, σ. II-723, σκέψη 40, επικυρωθείσα, κατόπιν ασκήσεως αναιρέσεως, με τη διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 2004, C-150/02 P, Streamserve κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2004, σ. I-1461, και προαναφερθείσα απόφαση CARCARD, σκέψη 28].
- 31 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το τμήμα προσφυγών δεν διατύπωσε την άποψη ότι το σημείο LIMO αποτελούσε αντικείμενο, στα πλαίσια της εξειδικευμένης γλώσσας, τρέχουσας χρήσεως ως συντομογραφίας του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation». Συναφώς, οι προσφεύγοντες παρατηρούν ότι το σημείο LIMO δεν απαντά ούτε στα εξειδικευμένα συγγράμματα ούτε στο διαδίκτυο, όπου, αντιθέτως, εμφανίζεται ως σύντμηση των λέξεων «λιμουζίνα» ή «αεριούχος λεμονάδα» ή της ληφθείσας από τις οικονομικές επιστήμες εκφράσεως «least input for the most output».
- 32 Εντούτοις, το γεγονός ότι το σημείο LIMO δεν χρησιμοποιείται συνήθως στους εξειδικευμένους κύκλους ως σύντμηση του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation» δεν αποτελεί επαρκή λόγο για τον α priori αποκλεισμό του περιγραφικού χαρακτήρα του. Πράγματι, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, προκειμένου το ΓΕΕΑ να αρνηθεί την καταχώριση στηριζόμενο στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, δεν απαιτείται τα σημεία και οι ενδείξεις που συνθέτουν το σήμα και αποτελούν αντικείμενο του άρθρου αυτού να χρησιμο-

ποιούνται στην πραγματικότητα κατά τον χρόνο της υποβολής της αιτήσεως καταχώρισεως για σκοπούς περιγραφικούς προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία υποβάλλεται η αίτηση ή χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των εν λόγω προϊόντων ή των εν λόγω υπηρεσιών. Αρκεί, όπως υποδηλώνει το ίδιο το γράμμα της ανωτέρω διατάξεως, τα οικεία σημεία και οι ενδείξεις να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς αυτούς [προαναφερθείσα απόφαση ΓΕΕΑ κατά Wrigley, σκέψη 32, και διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 2004, C-326/01 P, Telefon & Buch κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2004, σ. I-1371, σκέψη 28].

33 Έν προκειμένω, κατά την ανάλυσή του προκειμένου να εκτιμηθεί αν το σημείο LIMO μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς περιγραφικούς των εμπιπτόντων στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντων και αποτελούντων αντικείμενο της αιτήσεως κοινοτικού σήματος ή των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των εν λόγω προϊόντων, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε κατ' αρχάς ότι, δεδομένου ότι το «LIMOS» είναι γνωστή συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System» στον τομέα των επιδικών προϊόντων, ήταν περιγραφικό του είδους και/ή του προσορισμού τους. Ακολούθως, έκρινε ότι η αφαίρεση από την ακολουθία γραμμάτων «LIMOS» του γράμματος «s», συρρικνούμενη σε «LIMO», δεν ήταν ικανή να εξαλείψει τον περιγραφικό χαρακτήρα του αιτηθέντος σήματος.

34 Όσον αφορά το σημείο LIMOS, το τμήμα προσφυγών συνήγαγε εγκύτως, στη σκέψη 16 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι χρησιμοποιούνταν στον τομέα της ηλεκτρονικής ως συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System», στηριζόμενο στο γεγονός ότι με την ανωτέρω σημασία παρατίθεται τόσο σε αφορών τις χρησιμοποιούμενες στον τομέα της ηλεκτρονικής συντομογραφίες σύγγραμμα όσο και σε ιστοσελίδες του διαδικτύου.

35 Πράγματι, η καταγραφή της συντομογραφίας αυτής σε σύγγραμμα αφιερωμένο στις συντομογραφίες στον τομέα της ηλεκτρονικής ενέχει ιδιαίτερη σημασία που δεν μπορεί να αγνοηθεί με το αιτιολογικό απλώς και μόνον ότι η εγκυκλοπαίδεια στην οποία παραπέμπουν οι προσφεύγοντες (βλ. ανωτέρω σκέψη 16) δεν εκλαμβάνει με τη σειρά της το «LIMOS» ως συντομογραφία.

- 36 Επιπλέον, η απόδειξη της χρησιμοποίησής του «LIMOS» στην πραγματικότητα ως συντομογραφία του «Laser Intensity Modulation System» δεν προκύπτει μόνον από τον ορισμό που δίδεται σε λεξικό αλλά και από έγγραφα εμπορικής φύσεως. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις αναφερθείσες ιστοσελίδες του διαδικτύου, επί παραδείγματι, από τον τμήμα προσφυγών, το «LIMOS» αποτελεί τη συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System», το οποίο περιγράφει, στις ιστοσελίδες αυτές, σύστημα αναπαραγωγής («copying system») που χρησιμοποιούν στους έγχρωμους αντιγραφείς τύπου FC 70 η Toshiba και τύπου CF 9001 η Minolta.
- 37 Υπό τις περιστάσεις αυτές, στερείται προδήλως ερείσματος εν τοις πράγμασι η αιτίαση των προσφευγόντων που αρύεται από την υποτιθέμενη μη τήρηση των κριτηρίων αναλύσεως εκ μέρους του τμήματος προσφυγών με την απόφασή του περί της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος DS (βλ. ανωτέρω σκέψη 18). Εξάλλου, πρέπει να υπομνηστεί ότι εν προκειμένω το ενδιαφερόμενο κοινό είναι εξειδικευμένο, σε αντίθεση προς ό,τι συνέβαινε στην υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως εκείνης, με την οποία το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε ακριβώς στο γεγονός ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελούνταν από μέσους καταναλωτές και όχι από επαγγελματίες προκειμένου να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι ο εξεταστής δεν μπορούσε να συναγάγει αποκλειστικά με βάση το γεγονός ότι σε λεξικό ακρωνύμων και συντομογραφιών αναφερόταν ότι τα γράμματα «DS» μπορούσαν να εκληφθούν από ένα τέτοιο κοινό ως σημαίνοντα «Digital Signal». Επομένως, οι προσφεύγοντες σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να επικαλεστούν την απόφαση εκείνη προκειμένου να στηρίξουν την επιχειρηματολογία τους.
- 38 Όσον αφορά τον περιγραφικό χαρακτήρα του σημείου LIMOS, επιβάλλεται η διαπίστωση, όπως έπραξε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 17 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, ότι οι προσφεύγοντες αναγνώρισαν, στη σελίδα 3 του υπομνήματός τους της 7ης Ιουνίου 2000 όπου εξέθεταν τους λόγους της προσφυγής τους στο ΓΕΕΑ, ότι «τα περιγραφόμενα στην αίτηση προϊόντα [...] είναι εκείνα που, εν πάση περιπτώσει, μπορούν να είναι αυτά που συνθέτουν το «Laser Intensity Modulation Systems»», έστω και αν προσέθεσαν ότι «κανένα από τα ανωτέρω προϊόντα, εντούτοις, δεν μπορεί να περιγραφεί ευθέως ως συνιστών ένα τέτοιο σύστημα». Λαμβάνοντας υπό σημείωση την αναγνώριση αυτή, την οποία, εξάλλου, επανέλαβαν οι προσφεύγοντες ενώπιον του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2004, το τμήμα προσφυγών βεβαίωσε ότι το σημείο LIMOS ήταν περιγραφικό «του είδους και/ή του προορισμού» των εν λόγω προϊόντων.

- 39 Συναφώς, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι ούτε το τμήμα προσφυγών με την απόφασή του ούτε το ΓΕΕΑ στα πλαίσια της παρούσας ένδικης διαδικασίας απέδειξαν πώς το σημείο LIMOS είναι περιγραφικό του είδους των προϊόντων που επιδιώκεται να υπαχθούν στις κλάσεις 9 και 10.
- 40 Εντούτοις, ως γνωστόν, τα εν λόγω προϊόντα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως απαρτίζοντα ένα σύστημα διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ. Οι προσφεύγοντες δεν διατύπωσαν κανένα σοβαρό επιχείρημα προκειμένου να αναιρέσουν το συμπέρασμα του τμήματος προσφυγών ότι, ενόψει του χαρακτηριστικού αυτού γνωρίσματος των εν λόγω προϊόντων, το σημείο LIMOS, ως συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System», είναι περιγραφικό, τουλάχιστον του προορισμού τους. Πράγματι, οι προσφεύγοντες περιορίστηκαν να επισημάνουν κατ' ουσίαν ότι από τον συνδυασμό απλώς και μόνο δύο ή περισσότερων από τα επίδικα προϊόντα είναι αδύνατη η επίτευξη ενός «Laser Intensity Modulation System». Πάντως, στερείται σημασίας η διευκρίνιση αυτή, η οποία δεν αποκλείει το ενδεχόμενο τα ανωτέρω προϊόντα, λαμβανόμενα κεχωρισμένως, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως συστατικά στοιχεία ενός τέτοιου συστήματος σε συνδυασμό με άλλα προϊόντα, μη αποτελούντα αντικείμενο της αιτήσεως κοινοτικού σήματος.
- 41 Δεδομένου ότι τα προϊόντα των οποίων επιδιώκεται η κατάταξη στις κλάσεις 9 και 10 απευθύνονται σε εξειδικευμένο καταναλωτή, δυνάμενο να γνωρίζει ότι το σημείο LIMOS είναι συντομογραφία του «Laser Intensity Modulation System» στον τομέα των ιδίων αυτών προϊόντων μπορούν να ενταχθούν σε παρόμοιο σύστημα, επιβάλλεται η εκτίμηση ότι, ελλείψει στοιχείων περί του αντιθέτου προσκομισθέντων από τους προσφεύγοντες, το εν λόγω σημείο είναι περιγραφικό ενός των πιθανών προορισμών των επίδικων προϊόντων, δυναμένου να συνυπολογιστεί κατά την επιλογή εκ μέρους του ενδιαφερόμενου κοινού και συνιστώντος ως εκ τούτου ουσιώδες χαρακτηριστικό γνώρισμα [βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Νοεμβρίου 2003, T-222/02, HERON Robotunits κατά ΓΕΕΑ (ROBOTUNITS), Συλλογή 2003, σ. II-4995, σκέψη 44].
- 42 Αν, λοιπόν, το σημείο LIMOS εμφανίζει από απόψεως του ενδιαφερόμενου κοινού αρκούντως άμεση και συγκεκριμένη σχέση με τα προϊόντα των κλάσεων 9 και 10

για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση, παραμένει ακόμη να εξακριβωθεί αν το ίδιο συμπέρασμα επιβάλλεται και όσον αφορά το σημείο LIMO, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της αιτήσεως κοινοτικού σήματος.

- 43 Συναφώς, ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι η αφαίρεση του γράμματος «s» από το τέλος του σημείου LIMOS δεν καθιστά το ούτως προκύπτον σήμα λιγότερο περιγραφικό κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 και έναντι των επιδίκων προϊόντων.
- 44 Πράγματι, το αποδεδειγμένο γεγονός της χρήσεως του «LIMOS» ως συντομογραφίας του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation System» είναι ήδη ενδεικτικό του ότι το σημείο LIMO μπορεί να χρησιμοποιηθεί και γίνει αντιληπτό από το ενδιαφερόμενο κοινό ως συντομογραφία του λεκτικού συμπλέγματος «Laser Intensity Modulation». Το γεγονός ότι το σημείο LIMO επιδέχεται περιγραφή ως το φαινόμενο της διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ και όχι συστήματος που επιτυγχάνει το φαινόμενο αυτό δεν επαρκεί για να αποκλείσει τον περιγραφικό χαρακτήρα του ίδιου αυτού σημείου έναντι των επιδίκων προϊόντων. Αν τα τελευταία μπορούν να είναι συστατικά στοιχεία ενός συστήματος που επιτυγχάνει διαμόρφωση της εντάσεως του λέιζερ, ένα σημείο προσδιοριστικό της διαμορφώσεως αυτής εξακολουθεί να παραμένει περιγραφικό ενός πιθανού προορισμού των οικείων προϊόντων.
- 45 Έτσι, ορθώς το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι ο εξειδικευμένος καταναλωτής είναι σε θέση να συνδέσει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο και συγκεκριμένο τα περιλαμβανόμενα στις κλάσεις 9 και 10 προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο της αιτήσεως κοινοτικού σήματος και το σημείο LIMO και αντιλαμβάνεται το σημείο αυτό ως τη συντομογραφία του «Laser Intensity Modulation» και ως αναφερόμενο τουλάχιστον σε έναν από τους πιθανούς προορισμούς των προϊόντων αυτών, ήτοι την ενσωμάτωσή τους σε σύστημα διαμορφώσεως της εντάσεως του λέιζερ.
- 46 Τέλος, πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι —λαμβάνοντας υπόψη τη φερόμενη ως αμφισβητή σημασία του σημείου LIMO, το οποίο χρησιμοποιείται ως συντομογραφία των λέξεων «λιμουζίνα» και

«αεριούχος λεμονάδα» ή ακόμη της εκφράσεως «least input for the most output», ή γίνεται αντιληπτό ως εμπορική επωνυμία συγκεκριμένης επιχειρήσεως— το ενδιαφερόμενο κοινό, αντιμέτωπο με το εν λόγω σημείο, δεν φέρει στη μνήμη του προϊόντα των οποίων ζητείται η κατάταξη στις κλάσεις 9 και 10.

47 Συναφώς, αρκεί η υπόμνηση ότι, για να προσκρούει στην άρνηση καταχωρίσεως, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, ένα λεκτικό σημείο αρκεί να υποδηλώνει, τουλάχιστον σε μία από τις ενδεχόμενες έννοιές του, ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (προαναφερθείσα απόφαση ΓΕΕΑ κατά Wrigley, σκέψη 32, προαναφερθείσα διάταξη Telefon & Buch κατά ΓΕΕΑ, σκέψεις 28 και 37, προαναφερθείσες αποφάσεις STREAMSERVE, σκέψη 42, και CARCARD, σκέψη 30). Όπως προκύπτει από τις προηγηθείσες σκέψεις, η μία από τις πιθανές σημασίες του σημείου LIMO είναι «Laser Intensity Modulation», ενώ το ενδιαφερόμενο κοινό είναι απολύτως σε θέση να αντιληφθεί το σημείο αυτό υπό την ανωτέρω έννοια.

48 Έπεται ότι είναι απορριπτός ο αρυόμενος από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 λόγος.

49 Υπό τις περιστάσεις αυτές, παρέλκει η εξέταση του αρυόμενου από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 λόγου. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, αρκεί να συντρέχει ένας από τους απόλυτους λόγους απαραδέκτου ώστε ένα σημείο να μη μπορεί να καταχωριστεί ως κοινοτικό σήμα [απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, C-104/00 P, DKV κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2002, σ. I-7561, σκέψη 29, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 26ης Οκτωβρίου 2000, T-360/99, Community Concepts κατά ΓΕΕΑ (Investorworld), Συλλογή 2000, σ. II-3545, σκέψη 26, της 31ης Ιανουαρίου 2001, T-331/99, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld κατά ΓΕΕΑ (Giroform), Συλλογή 2001, σ. II-433, σκέψη 30, και της 20ής Νοεμβρίου 2002, T-79/01 και T-86/01, Bosch κατά ΓΕΕΑ (Kit Pro και Kit Super Pro), Συλλογή 2002, σ. II-4881, σκέψη 36].

50 Επομένως, επιβάλλεται η απόρριψη της προσφυγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 51 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του αντιδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με τα αιτήματά του ΓΕΕΑ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Καταδικάζει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Vesterdorf

Mengozzi

Martins Ribeiro

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Ιουλίου 2004.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

B. Vesterdorf